

Tillgänglighet i Koha!

Vad har skett sista tiden?

Örjan Hellström, Förvaltningen för kulturutveckling,
Västra Götalandsregionen

Koha användarmöte
30 mars 2022

Vad är digital tillgänglighet?

”Digital tillgänglighet innebär att ingen ska hindras från att använda digital service på grund av funktionsnedsättning.

Några exempel på viktiga egenskaper för digital tillgänglighet:

- Det ska gå att förstora/zooma utan att innehåll hamnar utanför skärmen.
- Det ska gå att navigera och använda alla funktioner via tangentbord eller röststyrning.
- Det ska gå att lyssna till innehållet via ett uppläsande hjälpmedel.
- Texten ska vara lätt att läsa och förstå.

Det är viktigt att förstå att man alltså inte själv behöver bygga in funktioner för röststyrning, uppläsning och förstoring, utan att man bara behöver skapa sina webbsidor och mobila applikationer på rätt sätt så sköter webbläsare, telefoner och hjälpmedel resten.”

Vilka är tillgänglighetskraven?

”De så kallade tillgänglighetskraven utgörs av fyra principer. Digital service ska vara

- möjlig att uppfatta
- hanterbar
- begriplig
- robust.

Principerna kommer från Web Content Accessibility Guidelines (WCAG) och fastställs i webbtillgänglighetsdirektivet och DIGG:s föreskrifter.

Genom att följa en särskild europeisk standard (EN 301 549 V2.1.2), som i sin tur bygger på WCAG 2.1, kan webbplatser och mobila applikationer leva upp till kraven.”

[DIGG.se](https://www.digg.se)

Webbtillgänglighetsdirektivet

EU-parlamentet 26 okt 2016:

Direktiv 2016/2102 om tillgänglighet avseende offentliga myndigheters webbplatser och mobila applikationer

Webbdirektivet genomförs i Sverige

- Lag (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service
- Förordning (2018:1938) om tillgänglighet till digital offentlig service
- Myndigheten för digital förvaltnings föreskrifter om tillgänglighet till digital offentlig service (MDFFS 2019:2)

Lagen, förordningen och DIGG:s föreskrifter kompletterar varandra och måste läsas tillsammans för att få en full förståelse av vilka krav som gäller.

Vilka gäller lagen?

Offentliga aktörer

- Statliga och kommunala myndigheter
- Beslutande församlingar i kommuner och regioner
- Offentligt styrda organ
- Sammanslutningar av dessa aktörer

Även privata aktörer (som tillhandahåller vård, omsorg och utbildning med offentlig finansiering).

Vad omfattar lagen?

- Webb, inklusive intranät, extranät, e-tjänster
- Mobila applikationer
- Så långt som möjligt även innehåll hos tredje part, ex. sociala medier

När?

- ~~23 september 2019 nya webbplatser~~
- ~~23 september 2020 befintliga webbplatser~~
(= ~~offentliggjorts innan 23 september 2018~~)
 - + ~~inspelningar~~
 - + ~~innehåll hos tredjepart~~
- ~~23 juni 2021 appar~~

Undantaget innehåll (bl a)

- Intranät och extranät, som offentliggjorts före den 23 september 2019 fram till dess att de genomgår en omfattande översyn.
- Interna administrativa system som utformats för eller används av ett begränsat antal personer.
- Oskäligt betungande: "Vid bedömningen om anpassningen är oskäligt betungande ska bland annat den offentliga aktörens storlek beaktas, liksom karaktär på uppgifter och resurser samt uppskattade kostnader och fördelar för aktören i förhållande till de uppskattade fördelarna för personer med funktionsnedsättning."

Redovisas i tillgänglighetsredogörelse.

Tillgänglighetsredogörelse

Ska finnas på webbplatsen:

- Icke tillgängligt innehåll, och anledning + alternativ
- Länk till DIGG
- Kommentarsfunktion, där besökaren kan påtala brister i tillgänglighet och begära ut otillgänglig information

DIGG

- Tillsyn genom övervakning
- Hantera anmälningar
- Kräva rättelse (vid påminnelse eventuellt med vite)

Granskade webbplatser 2020-2021

Tabellen nedan visar resultat av ingående övervakning av webbtillgänglighet på offentliga aktörers webbplatser. Allteftersom vi granskar och omgranskar lägger vi till resultat i tabellen.

Webbplats ^	Granskning v	Omgranskning ^
skanetrafilen.se	148	
pajalabostader.se	146	146
lansstyrelsen.se/gotland	129	25
transportstyrelsen.se	126	
ockelbo.se	118	38
arbetsformedlingen.se	109	
svenskaspel.se	100	43
migrationsverket.se	87	16
spsm.se	87	32
folkhalsomyndigheten.se	84	8

Innehåll på sidan

Granskade webbplatser 2020-2021

Ju fler brister desto högre resultatsiffra

Förklaring av resultat och tabell

Vanliga brister på granskade webbplatser

Vanliga frågor och svar

Dokument och länkar

Vanliga brister på granskade webbplatser

Fel på HTML-kod

Det gör att skärmläsare, ett verktyg som läser upp vad som står, inte kan tolka sidan och tappar bort sig.

Otydligt vad som är vad

Vad är huvudrubrik eller vad är underrubrik? Är det text, en punktlista eller en tabell? Märk upp texten så att en skärmläsare kan läsa så det blir begripligt.

Vad är i fokus?

Om man använder tangentbordet för att navigera på en sida så behöver det vara tydligt vad som är i fokus. Annars vet man inte vad som händer när man trycker enter.

Vilket språk är det?

Låneord är vanliga och om man inte anger vilket språk ordet kommer ifrån kommer en skärmläsare uttala ordet fel.

Dålig kontrast

Om det är dålig kontrast mellan till exempel textfärg och bakgrund så syns det inte så bra vad det står om man har synnedsättning eller nedsatt färgseende.

Alt-texter saknas

Om bilden inte bara är dekorativ utan innehåller information så behöver bilden en alt-text. Den som inte kan se bilden får då den uppläst.

The logo features a stylized white leaf icon on the left, followed by the word "koha" in a white, lowercase, cursive script font.

koha

OPEN SOURCE LIBRARY SYSTEM

Nuläget -
Koha 21.11
OPAC -
Equinox Open
Library
Initiative
(USA)

[Webbriktlinjer.se självskattningsverktyg](https://webbriktlinjer.se/självs-kattnings-verktyg)

[Automatiska testverktyg](#)

[DIGG:s tillsynsmanual](#)

[Bugzilla, sökning "accessibility"](#)

NEW

Bug 25153 - Accessibility: 1.3.1 Info and Relationships

Bug 25150 - Accessibility: 2.4.10 Section Headings

Bug 27496 - Accessibility: Navigation buttons are poorly described by screen readers

Bug 27438 - Accessibility: Screen Options

Bug 23003 - Accessibility improvements

Bug 28532 - Accessibility: Staff Client - add legends to forms

Bug 26040 - Accessibility: 2.1.1 Keyboard Access

Bug 8712 - We should use WAI-ARIA guidelines to help with accessibility -OMNIBUS bug

Bug 26038 - Accessibility: 4.1.3 Status Messages

Bug 25243 - Accessibility: 2.4.6 Headings and Labels

Bug 25241 - Accessibility: 1.4.4 Resize text

Bug 25240 - Accessibility: The 'Basket' page contains an inaccessible table

Bug 26722 - [Omnibus] Use descriptive link texts

Bug 23264 - OPAC elements with class="dropdown" include incomplete WAI-ARIA Menu

Bug 26811 - Accessibility: Improve staff client usability for non-mouse users by changing order of page elements

Bug 26813 - Accessibility: Review labels of page elements

Patch doesn't apply

Bug 28243 - Accessibility: Staff Client - add captions to tables

Bug 25983 - Accessibility: 2.4.7 Focus Visibility

Bug 27877 - Accessibility: Staff Client - Reduce heading redundancy

ASSIGNED

Bug 28141 - Accessibility: OPAC Advanced Search fields aren't labelled

Bug 29069 - Accessibility: "Refine your search" link doesn't have sufficient contrast

Bug 26812 - Accessibility: Make indication of which visual element is highlighted more obvious to sighted users tabbing through elements

SIGNED OFF

Bug 27631 - Accessibility: Staff interface - <h1> on each page is Logo but should be page description/title

Bug 29066 - Remove text in OPAC search form and use Font Awesome icons

Tack!

Örjan Hellström

orjan.hellstrom@vgregion.se

0703 63 20 32